

Ö 14

1 Bakgrund

Enligt 18 § första stycket revisorslagen (2001:883) gäller ett godkännande som revisor i fem år. Har en ansökan om fortsatt godkännande gjorts före giltighetstidens utgång, fortsätter godkännandet att gälla till dess att beslut i saken har vunnit laga kraft. Enligt tredje stycket samma paragraf får RN eller, efter överklagande, en domstol bestämma att ett beslut om avslag på en ansökan ska gälla omedelbart.

A-son har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om fortsatt godkännande som revisor. Hans nuvarande godkännande gällde till och med den 31 oktober 2013 och ansökan om fortsatt godkännande inkom samma dag.

Under handläggningen av ansökningsärendet har RN från Skatteverket mottagit uppgifter som föranledde RN att även öppna ett disciplinärende avseende A-son (dnr 2013-902).¹ RN hade vid den tidpunkten ytterligare ett öppet disciplinärende mot honom, eftersom han hade vägrat att genomgå FAR:s kvalitetskontroll (dnr 2012-583). RN beslutade den 9 december 2013 att handläggningen av det sistnämnda ärendet fortsättningsvis skulle ske i ärendet med dnr 2013-902. Ärendet med dnr 2012-583 skrevs därför av samma dag.

A-son har utövat sin revisionsverksamhet som enskild näringsidkare.

2 Utredningen i ärendet

Skatteverket har påtalat att A-son vid 2010, 2011 och 2012 års taxeringar inte avlämnade självdeklaration trots särskilt föreläggande om detta. I avsaknad av självdeklarationer skönstaxerade Skatteverket A-son och påförde honom såväl skattetillägg som förseningsavgift. Vidare har Skatteverket noterat att A-son per den 14 juni 2013 var restförd hos Kronofogdemyndigheten med ett belopp överstigande 600 000 kr.

RN har hämtat in utdrag från Skatteverket avseende A-sons skattekonto för perioden 1 januari 2010–11 december 2013. Av dessa framgår bl.a. följande.

A-son lämnade inte in några skattedeklarationer och gjorde inga inbetalningar avseende avdragen skatt, arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt under den aktuella perioden. Från och med juli 2010 har han inte debiterats någon preliminärskatt. Transaktionerna på skattekontot omfattade under åren 2011–2013 således endast slutlig skatt och skattetillägg samt förseningsavgifter och räntor vid

¹ RN har denna dag beslutat att avskriva detta disciplinärende.

respektive års inkomsttaxering. Kvarstående skulder överfördes i maj 2011, 2012 respektive 2013 till Kronofogdemyndigheten.

Ingående saldo på skattekontot den 1 januari 2010 var en skuld till Kronofogdemyndigheten om 486 998 kr och en skuld till Skatteverket om 27 165 kr. Under år 2010 överlämnade Skatteverket vid sju tillfällen skulder till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Beloppen varierade mellan 13 675 kr och 290 022 kr.

Under åren 2011, 2012 och 2013 överlämnade Skatteverket skulder om 104 165 kr, 265 650 kr respektive 390 679 kr (utöver kostnadsräntor) till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Vidare påfördes A-son under åren 2011–2013 skattetillägg avseende slutlig skatt samt för åren 2010-2012 förseningsavgift beträffande inkomstdeklaration. Under år 2012 påfördes han även förseningsavgift avseende mervärdesskatt och arbetsgivardeklaration för november 2011. Den 11 december 2013 uppgick utgående skuld till Kronofogdemyndigheten till 554 108 kr och till Skatteverket till 2 083 kr.

RN förelade den 4 respektive den 6 november 2013 A-son att lämna vissa kompletterande uppgifter om sin verksamhet samt att kommentera uppgifterna från Skatteverket. Hans yttrande skulle ha kommit in till RN senast den 13 november 2013. Samma dag begärde A-son i ett e-postmeddelande anstånd att inkomma med svar med hänvisning till ett läkarintyg enligt vilket hans arbetsförmåga var helt nedsatt till och med den 8 december 2013. A-son har i de ovan nämnda disciplinärenena inkommit med läkarintyg enligt vilka hans arbetsförmåga har varit helt nedsatt alltsedan den 13 november 2012.

Den 14 november 2013 och den 5 december 2013 inhämtade RN A-sons senast avgivna revisionsberättelser från Bolagsverket. RN har därefter kunnat konstatera att han under tiden 26 november 2012–31 oktober 2013 avgav i vart fall 25 revisionsberättelser (en förteckning bifogas, bilaga 1). I sin ansökan om fortsatt godkännande har han angett att han under det senaste året utövade yrkesmässig revision i drygt 300 timmar.

I en skrivelse till A-son den 15 november 2013 angav RN att den omständigheten att hans arbetsförmåga enligt ingivna läkarintyg hade varit helt nedsatt inte hade hindrat honom från att utföra revisionsarbete i över 20 revisionsuppdrag och att myndigheten därför bedömde att hans sjukskrivning inte innebar ett sådant hinder mot att besvara RN:s förelägganden som han har gjort gällande. RN beredde honom även tillfälle att kommentera det förhållandet att han, trots att han varit heltidssjukskriven, hade utfört revisionsarbete samt att besvara RN:s tidigare förelägganden. A-son inkom den 22 november 2013 med ett läkarintyg samt en begäran om vissa förtydliganden och ytterligare anstånd. I en skrivelse till honom den 27 november 2013 upprepade RN sina tidigare frågeställningar och lämnade vissa förtydliganden. RN angav att den tidigare bedömningen av hans förmåga att besvara RN:s frågor kvarstod. Den 4 december 2013 inkom A-son med ett e-postmeddelande samt ytterligare ett läkarintyg. RN uppfattade vad han anförde som en begäran om ytterligare anstånd med anledning av hans sjukdom. I läkarintyget betonades starkt angelägenhetsgraden i att A-son beviljades anstånd

med att besvara RN:s skrivelser tills hans hälsa avsevärt hade förbättrats, något som realistiskt sett tidigast kunde förväntas ske en tid efter årsskiftet.

I en skrivelse till A-son den 13 december 2013 utsträckte RN svarstiden till den 10 januari 2014. RN uppgav i skrivelsen att myndigheten därefter avsåg att ta ställning till om ärendet kunde avgöras på då befintliga handlingar eller om det fanns grund att avvisa hans ansökan om fortsatt godkännande som revisor. A-son inkom den 17 december 2013 med ett nytt läkarintyg enligt vilket hans arbetsförmåga angavs vara helt nedsatt fram till och med den 12 januari 2014. Vidare inkom han den 10 januari 2014 med två läkarintyg. Enligt ett av dessa är hans arbetsförmåga helt nedsatt fram till och med den 2 februari 2014. Slutligen inkom A-son den 3 februari 2014 med ett nytt läkarintyg i vilket hans arbetsförmåga angavs vara helt nedsatt fram till och med den 16 februari 2014.

3 RN:s bedömning

A-son har mellan den 26 november 2012 och den 31 oktober 2013 (se bilaga 1) bedrivit revisionsverksamhet i en omfattning som inte kan anses obetydlig. Detta har skett trots att hans arbetsförmåga, enligt ingivna läkarintyg, under hela denna period har varit helt nedsatt. Mot denna bakgrund anser RN inte att vad han i förnyelseärendet har uppgett om sin sjukdom och de läkarintyg som han har åberopat utgör skäl för att utsträcka hans svarstid ytterligare. Handlingarna i ärendet har kommunicerats med honom. RN anser sig därmed oförhindrad att ta upp ärendet till prövning.

Av 6 § jämförd med 4 § revisorslagen framgår vilka grundkrav som ställs på en godkänd revisor. Ett av dessa krav är att personen i fråga är redbar och i övrigt lämplig att utöva revisionsverksamhet. Kravet gäller inte bara vid tiden för godkännandet utan även fortsättningsvis.²

Kravet på redbarhet och lämplighet har behandlats i förarbetena till 1995 års revisorslag.² I författningskommentaren till 4 § nämnda lag uttalas att det allmänna redbarhetskravet är avsett att markera att prövningen ska ta sikte på frågan om den sökandes allmänna hederlighet, pålitlighet och integritet motsvarar de krav som bör ställas på en revisor. I kravet ligger också ett krav på redbarhet i ekonomiska angelägenheter. Förutom ekonomiska brott kan underlåten betalning eller annan misskötsel av ekonomiska åtaganden ge anledning till tvekan om en persons lämplighet som revisor. Det är dock endast vid upprepade betalningsförsummelser och allvarlig misskötsel som sökandens lämplighet kan ifrågasättas.³ Vidare följer av god revisorssed ett allmänt krav på revisorer att bedriva sin yrkesutövning under ordnade former och att sträva efter sunda ekonomiska förhållanden.⁴

² Prop. 2000/01:146 s. 88 och 89.

² Lagen (1995:528) om revisorer.

³ Prop. 1994/95:152 s. 72.

⁴ Se FAR:s rekommendation Etik R 1 Yrkesetiska regler – regel 1.

Lagstiftarens krav på lämplighet avspeglas också i den nuvarande revisorslagens bestämmelser om disciplinära åtgärder. Av 32 § framgår bl.a. att disciplinära åtgärder kan vidtas också mot den som åsidosätter sina skyldigheter som företrädare för revisionsföretag. Bestämmelsen är i första hand avsedd för fall då någon skyldighet mot det allmänna inte har fullgjorts, t.ex. deklaration eller inbetalning av skatt. Revisorn kan då meddelas en varning. Om omständigheterna är synnerligen försvårande, kan auktorisationen eller godkännandet upphävas. Detta torde kunna bli aktuellt t.ex. om revisorn upprepade gånger har försummat föreläggande att avge deklaration eller kontrolluppgifter eller att betala in skatter.⁵

Såsom enskild näringsidkare och utövare av revisionsverksamhet har A-son varit att anse som ställföreträdare för revisionsföretag och därmed också ansvarig för att skyldigheterna i skatte- och avgiftshänseende fullgjordes. RN konstaterar att A-son grovt har misskött revisionsföretagets förvaltning och ekonomiska angelägenheter. Misskötseln har bl.a. bestått i att han inte har sett till att deklarationer lämnades i rätt tid. Han har inte heller sett till att skatter och avgifter betalades i rätt tid. Detta har fått till följd att revisionsföretaget kommit att få förhållandevis stora skatteskulder (i december 2013 drygt 550 000 kr), varav flera har överförts till Kronofogdemyndigheten.

Misskötseln har pågått under relativt lång tid. Den har inneburit att A-son har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter på områden där en revisor i sin yrkesutövning har en lagstadgad skyldighet att påtala fel och brister. Det är mot den bakgrunden uppenbart att A-son inte har levt upp till de krav på lämplighet i ekonomiska angelägenheter som ställs på en godkänd revisor. Det finns därför inte förutsättningar att bevilja hans ansökan om fortsatt godkännande. RN avslår A-sons ansökan. Med stöd av 18 § tredje stycket revisorslagen bestämmer RN att beslutet ska gälla omedelbart.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, justitierådet Kristina Ståhl, vice ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, advokaten Rune Brännström, avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Mikael Ernström, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist och auktoriserade revisorn Ola Wahlquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Anita Wickström, chefsjuristen Adam Diamant, chefsrevisorn Bodil Björk, revisionsdirektören Inger Blomberg, avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson samt byrådirektören Ulf Westergren som har föredragit ärendet.

⁵ Prop. 2000/01:146 s. 111.